

Ενότητα 2.

Η Άδκνη είναι μια μαδάτρια της Ε΄ Δημοτικού, όπως κι εσείς. Της αρέσει να ταξιδεύει σε πόλεις του ονείρου και της φαντασίας. Θέλετε να ταξιδέψετε μαζί της;

Μπορείτε να φανταστείτε ότι κάπου στον κόσμο υπάρχει μια «φαντασμαγορική ακυβέρνητη πόλη»; Το άρθρο που θα διαβάσετε παρακάτω σάς οδηγεί σ' αυτήν.

ΟΡΟΒΙΛ: η φαντασμαγορική ακυβέρνητη πόλη

Λίγα χιλιόμετρα μακριά από τη Βεγγάλη της Ινδίας υπάρχει μια αλλιώτικη πόλη, εντελώς διαφορετική, τόσο στην όψη όσο και στη ζωή που ζουν οι κάτοικοί της. Είναι μια πόλη όπου τα δημόσια κτίρια και τα περισσότερα σπίτια μοιάζουν να έχουν «δραπετεύσει» από ταϊνία φαντασίας, μια πόλη που δεν έχει δήμαρχο, αστυνομία, δικαστήρια, αλλά ούτε κεραίες τηλεόρασης και ούτε, βέβαια, τηλεοπτικά κανάλια. Μέσα σ' αυτό το περιβάλλον, οι 1.500 κάτοικοί της δουλεύουν για να έχουν ό,τι χρειάζονται, μοιράζονται μεταξύ τους αρμονικά ό,τι έχουν και ασχολούνται με όσα μπορούν για να αναπτύξουν την πνευματική τους ζωή. Η πόλη αυτή ιδρύθηκε πριν από 35 χρόνια, το 1968, από δύο Ινδούς οραματιστές που θέλησαν να φτιάξουν έναν τόπο που θα ήταν το ξεκίνημα, η «αυγή» μια νέας διαφορετικής ζωής για όλους τους ανθρώπους του πλανήτη.

περιοδικό Τα Σαΐνια, Νοέμβριος 2003

1. Στο παραπάνω κείμενο υπογραμμίστε τα επιρρήματα και τις φράσεις που φανερώνουν τόπο, χρόνο, τρόπο και γράψτε τα στην κατάλληλη θέση στον πίνακα που ακολουθεί. (Συμβουλευτείτε και τη γραμματική.)

τόπος (πού;)	χρόνος (πότε;)	τρόπος (πώς;)

2. Με βάση το παραπάνω κείμενο, συμπληρώστε τα κενά με επιρρήματα και φράσεις που ταιριάζουν:

Ταξιδέψτε και ανακαλύψτε στη Βεγγάλη της Ινδίας μια αλλιώτικη

πόλη. Θαυμάστε τα σπίτια που βρίσκονται και μοιάζουν σαν αυτά που

βλέπουμε ταΐνια φαντασίας. Ψάξτε για κεραίες τηλεόρασης και τηλεοπτικά

κανάλια. Δε θα βρείτε! Παρατηρήστε τους κατοίκους της

..... μοιράζονται ό,τι έχουν μεταξύ τους και

καταφέρνουν να ασχολούνται με εκπαίδευση, μουσική, χορό, διάβασμα

και άσκηση.

η ζωή στην πόλη

Ντίσνεϋλαντ

Ποιο παιδί, αλήθεια, δεν ονειρεύεται να βρεθεί στην πόλη των παιχνιδιών και της φαντασίας, την Ντίσνεϋλαντ; Πάρτε το πρώτο αεροπλάνο μαζί με την Άλκηστη και ταξιδέψτε ως το Παρίσι. Από εκεί με το τρένο οδηγηθείτε στην Ντίσνεϋλαντ.

Βγαίνοντας από το σταθμό του τρένου που μας μετέφερε από το Παρίσι, μείναμε για μερικά λεπτά με ανοιχτό το στόμα, νιώθοντας ότι μπόκαμε σε μια άλλη χώρα, γνώριμη από τα παιδικά μας χρόνια. Στη χώρα του ονείρου και της φαντασίας. Όταν φτάσαμε στην είσοδο, αφήσαμε τα χρώματα, τη μουσική, τα θεάματα, τις παρελάσεις των ηρώων της Ντίσνεϋ να μας μαγέψουν. Το τεράστιο πάρκο της ευρωπαϊκής Ντίσνεϋλαντ χωρίζεται σε

πέντε θεματικές ενότητες: την Κεντρική Οδό, τη Γη των Συνόρων, τη Γη της Περιπέτειας, τη Γη της Φαντασίας και τη Γη της Ανακάλυψης. Από το σιδηροδρομικό σταθμό της Κεντρικής Οδού, στην είσοδο του πάρκου, ατμοκίνητα τρένα ξεκινούν για το γύρο του πάρκου. Επισκεφτήκαμε τον Πύργο της Ωραίας Κοιμωμένης με το φοβερό Δράκο, τον Πύργο των Φαντασμάτων με τους τρομερούς πειρατές της Καραϊβικής, το σπίτι-δέντρο των Ροβινσώνων, ταξιδέψαμε στη Γη της Φαντασίας με τον Πίτερ Παν, τον Πινόκιο, τη Χιονάτη και την Αλίκη. Ανακατευτήκαμε με τους άλλους στην Αγορά του Αλαντίν και συνεχίσαμε την εξερεύνησή μας στον κόσμο του σύμπαντος, ταξιδεύοντας με διαστημόπλοιο.

3. Ας πούμε ότι θέλετε να δώσετε οδηγίες σ' ένα φίλο σας ή μια φίλη σας για το πώς θα πάνε στην Ντίσνεϋλαντ και τι θα δουν εκεί. Μπορείτε να αλλάξετε το παραπάνω κείμενο, αρχίζοντας κάπως έτσι:

Μόλις φτάσεις στο αεροδρόμιο του Παρισιού, **παίρνεις** το τρένο για την Ντίσνεϋλαντ

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Ή κάπως έτσι:

Μόλις φτάσεις στο αεροδρόμιο του Παρισιού, **πάρε** το τρένο για την Ντίσνεϋλαντ

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Ή κάπως έτσι:

Μόλις φτάσεις στο αεροδρόμιο του Παρισιού, **να πάρεις** το τρένο για την Ντίσνεϋλαντ

.....
.....
.....
.....
.....

Η ζωή στην πόλη

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Όπως είδαμε και στο βιβλίο μας, όταν δίνουμε οδηγίες, μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε **ενεστώτα οριστικής**, σαν να περιγράφουμε σε κάποιον τι να κάνει, ή **ενεστώτα ή αόριστο προστακτικής** ή **ενεστώτα ή αόριστο υποτακτικής**, για να του πούμε τι να κάνει. Αφού γράψετε τα κείμενά σας, βάλτε στην κατάλληλη θέση τα ρήματα στον παρακάτω πίνακα:

Ενεστώτας οριστικής	Αόριστος προστακτικής	Αόριστος υποτακτικής
παίρνεις	πάρε	να πάρεις

4. Στο ταξίδι σας αυτό συναντήσατε πολλούς από τους ήρωες των παιδικών παραμυθιών. Φτιάξτε μια ιστορία με ένα φανταστικό ταξίδι και πρωταγωνιστή τον Πινόκιο (το αστείο ξύλινο ανθρωπάκι με τη μεγάλη μύτη που αγαπάει να λέει τόσο συχνά ψέματα) και εσάς, εικονογραφήστε την και παρουσιάστε τη στην τάξη.

Τι χρειαζόμαστε για το φανταστικό ταξίδι;

Κοιτάξτε τα συννεφάκια που μας δίνουν μερικές ιδέες για το φανταστικό ταξίδι:

Πότε έγινε;

Πού έγινε;

Τι έγινε;

Ποιοι πήραν μέρος;

Σκέψεις και συναισθήματα

Πώς έγιναν τα πράγματα; (σειρά των γεγονότων)

Γιατί έγιναν; (αιτίες)

Τι έγινε μετά; (συνέπειες)

η ζωή στην πόλη

5. Τα παιδιά αποφάσισαν για την έκθεση του σχολείου να φτιάξουν μια πόλη, όπου πρωταγωνιστής δε θα ήταν τα χαρτόνια ή ο πηλός αλλά τα άδεια τενεκεδάκια από τις κονσέρβες. Διαβάστε παρακάτω τα υλικά που χρειάστηκαν και πώς κατασκεύασαν αυτή την περίεργη πόλη:

Μια σύγχρονη τενεκεδούπολη

Υλικά

- Χοντρό χαρτόνι
- Τενεκεδάκια διάφορα
- Αλευρόκολλα
- Χρώματα
- Τσαλακωμένες εφημερίδες
- Σπιρτόξυλα
- Μικρά κλαδιά δέντρων
- Σφουγγάρια βαμμένα

Εκτέλεση

- Στρώνουμε το χαρτόνι στο πάτωμα.
- Κολλάμε επάνω τα τενεκεδάκια, στα οποία δίνουμε τη μορφή σπιτιών.
- Τα βάφουμε με διαφορετικά χρώματα.
- Κολλάμε επάνω τους εφημερίδες για τοίχους, σπιρτόξυλα για παράθυρα.
- Τοποθετούμε επάνω στα τενεκεδάκια μικρά κομμάτια σφουγγαριού για σκεπή.
- Πλούτιζουμε την τενεκεδούπολη με μικρά κλαδιά δέντρων.
- Συμπληρώνουμε στην τενεκεδούπολη ό,τι άλλο θέλουμε.

6. Στο παραπάνω κείμενο οι οδηγίες είναι γραμμένες σε ενεστώτα οριστικής.
Προσπαθήστε να τις γράψετε σε αόριστο προστακτικής. (Δείτε και την άσκηση 3.)

Εκτέλεση

- Στρώστε το χαρτόνι στο πάτωμα.
- Κολλήστε επάνω του τα τενεκεδάκια και διαφορετικά χρώματα.
- Βάστε τα με διαφορετικά χρώματα.
- Κολλήστε επάνω τους εφημερίδες για τοίχους, σπιρτόξυλα για παράθυρα.
- Τοποθετήστε επάνω στα τενεκεδάκια μικρά κομμάτια σφουγγαριού για σκεπή.
- Πλουτίστε την τενεκεδούπολη με μικρά κλαδιά δέντρων.
- Συμπληρώστε στην τενεκεδούπολη ό,τι άλλο θέλετε.

Τι παρατηρείτε στην **ορθογραφία** των παραπάνω ρημάτων; Για να μην μπερδεύεστε με το **η** και το **ει** στην προστακτική, υπάρχει μια απλή και σίγουρη συνταγή! Αλλάζετε σε υποτακτική... Π.χ.:

► **να τηλεφωνήσετε** → **τηλεφωνήστε**

Και μην ξεχνάτε: τα ρήματα σε **-ώνω** και σε **-ίζω** κρατάνε πάντα το φωνήν τους (**ω** και **ι**) στην προστακτική.

η ζωή στην πόλη

7. Μια ηλιόλουστη μέρα αποφασίζετε να κάνετε με την Άλκηστη μια βόλτα στην πόλη. Παίρνετε το λεωφορείο και ξεκινάτε. Περιγράψτε τη διαδρομή που κάνετε με το λεωφορείο. Τα συννεφάκια θα σας βοηθήσουν στην περιγραφή σας.

Ποια κτίρια βλέπετε καθώς το λεωφορείο διασχίζει την πόλη;

Όνομα πόλης

Συναισθήματα και σκέψεις

Εντυπώσεις με το τέλος της διαδρομής

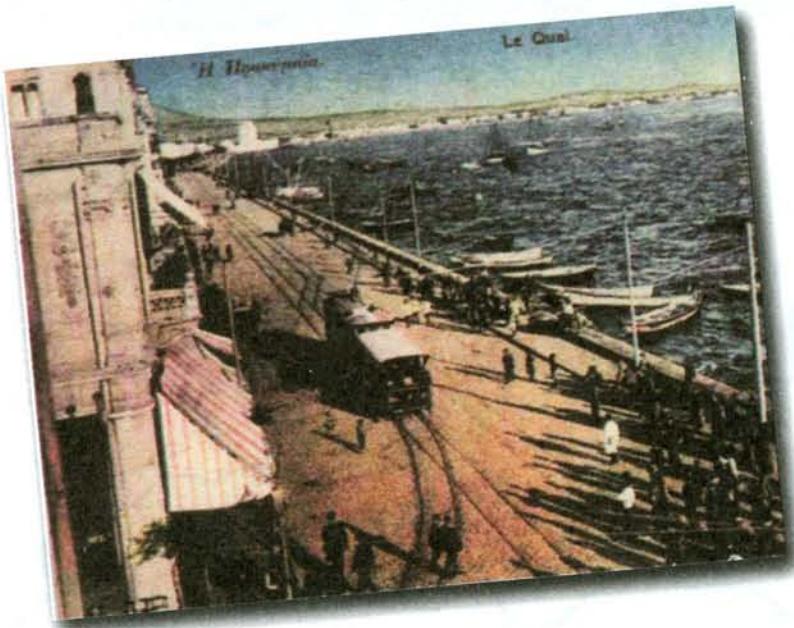

Με το τραμ φανταστικές διαδρομές!

Το τραμ επιπτέρεψε στη ζωή μας.

Το ακούγει καθημερινά
στην τηλεόραση και στο ραδιόφωνο.

Ας το πάρουμε και ας κάνουμε
μια διαδρομή, έχοντας συντροφιά μας
την Άγκνη.

Η ζωή στην πόλη

8. Διαβάστε στο παρακάτω κείμενο τις απόψεις των πολιτών και της εταιρείας κατασκευής του σύγχρονου τραμ και καταγράψτε στον πίνακα της επόμενης σελίδας τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα που φαίνονται σ' αυτό:

Να δοθεί ή όχι το τραμ στην κυκλοφορία;

Αρκετοί πολίτες του Παλαιού Φαλήρου, της Νέας Σμύρνης και της Γλυφάδας ισχυρίζονται ότι το τραμ θα κάνει δύσκολη την πρόσβαση στην παραλία, θα μειώσει κατά πολύ τον πεζόδρομο στην παραλιακή οδό και θα προκαλέσει κυκλοφοριακή συμφόρηση. Φόβους εκφράζουν και για το θόρυβο που θα δημιουργείται από τη διέλευση των συρμών, ο οποίος με την πάροδο του χρόνου θα αυξάνεται εξαιτίας της φυσιολογικής φθοράς των βαγονιών και της γραμμής.

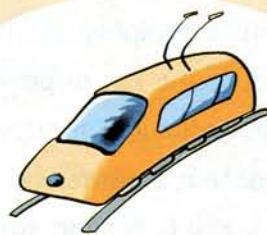
Οι αρμόδιοι, όμως, ισχυρίζονται ότι το σύγχρονο τραμ δεν έχει καμία σχέση με αυτά του παρελθόντος. Είναι υπερσύγχρονο, αθόρυβο και οι ράγες του διαθέτουν ειδικό ελαστικό περιβλημα για να απορροφά τους κραδασμούς. Επίσης, ισχυρίζονται ότι μειώνει το χρόνο μετακίνησης, μπορεί να μεταφέρει πολλούς επιβάτες (σε σύγκριση με τα λεωφορεία και τα τρόλεϊ), είναι φιλικό προς το περιβάλλον (αθόρυβο και μη ρυπογόνο) και αντιμετωπίζει αποτελεσματικά το κυκλοφοριακό πρόβλημα.

περιοδικό «Ερευνητές», Η Καθημερινή, Ι/ΙΙ/03 (διασκευή)

πλεονεκτήματα

μειονεκτήματα

9. Σ' αυτό το κρυπτόλεξο υπάρχουν 16 ελληνικές πόλεις. Προσπαθήστε να τις βρείτε:

Κ	Α	Λ	Α	Μ	Α	Τ	Α	Β	Γ	Σ	Τ	Π	Ξ
Α	Γ	Α	Ν	Σ	Θ	Τ	Ρ	Ι	Π	Ο	Λ	Η	Α
Σ	Ι	Μ	Ξ	Π	Δ	Ψ	Γ	Φ	Υ	Ω	Α	Ρ	Ν
Τ	Α	Ι	Σ	Α	Χ	Φ	Ο	Δ	Γ	Π	Τ	Μ	Θ
Ο	Ν	Α	Α	Ρ	Τ	Α	Σ	Β	Γ	Α	Ξ	Β	Η
Ρ	Ν	Ε	Ι	Τ	Ω	Κ	Ο	Μ	Ο	Τ	Η	Ν	Η
Ι	Ε	Ζ	Γ	Η	Δ	Β	Ζ	Π	Υ	Ρ	Γ	Ο	Σ
Α	Ν	Μ	Ρ	Π	Ε	Ι	Ρ	Α	Ι	Α	Σ	Υ	Ω
Χ	Α	Λ	Κ	Ι	Δ	Α	Δ	Ρ	Α	Μ	Α	Ζ	Ψ
Σ	Θ	Ε	Σ	Σ	Α	Λ	Ο	Ν	Ι	Κ	Η	Β	Χ